

OLIMPIADA DE CHIMIE
etapa județeană/municipiului București
4 februarie 2023
Clasa a XI-a

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Orice metodă de rezolvare corectă a cerințelor va fi punctată corespunzător.

SUBIECTUL I

30 de puncte

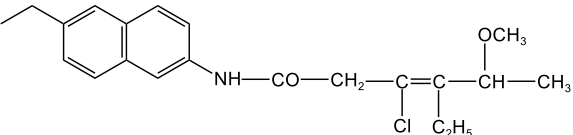
Subiectul A

15 puncte

- a. denumirea substanței (X): 5-etinil-4-metil-3-metilen-1,6-octadiena (2 p)
b. numărul de atomi de carbon asimetric din compusul (X): 2 atomi de carbon asimetric (1 p)
c. numărul de stereoisomeri ai compusului (A): 8 stereoisomeri (1 p)
d. denumirea substanței (Y): 3,4-dimetil-1-pentină (2 p)
e. scrierea formulelor structurale ale compușilor (B) și (C):

Substanța	B	C
Formula de structură	$(\text{CH}_3)_2\text{CHCH}(\text{CH}_3)\text{CH}_2\text{CH}=\text{O}$	$(\text{CH}_3)_2\text{CHCH}(\text{CH}_3)\text{CO}-\text{CH}_3$
Punctaj	1,5 p	1,5 p

- f. denumirea substanței (Z): 6-etil-2-naftalenamină (2 p)
g. scrierea formulelor de structură ale compușilor (D) și (W):

Substanța	D	W
Formula de structură		$\text{CH}_3-\text{CH}(\text{OCH}_3)-\text{C}(\text{C}_2\text{H}_5)=\text{C}(\text{Cl})-\text{CH}_2-\text{CO}-\text{Cl}$
Punctaj	1,5 p	1,5 p

- h. numărul de stereoisomeri ai compusului (D): 4 stereoisomeri (1 p)

Subiectul B

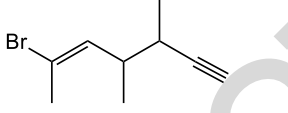
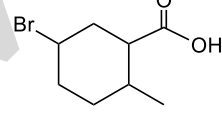
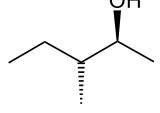
4 puncte

- a. denumirea substanței 6: 2-bromo-3-etil-2-penten-1-amină (2 p)
b. notarea cifrelor corespunzătoare compușilor care au configurație E: 1, 2, 3, 5 (4 x 0,5 p = 2 p)

Subiectul C

6 puncte

scrierea formulelor structurale ale compușilor:

Substanța	a. (E)-6-bromo-3,4-dimetil-5-hepten-1-ină	b. acid-5-bromo-2-metilciclohexancarboxilic	c. (2S,3R)-3-metil-2-pentanol
Formula de structură			
Punctaj	2 p	2 p	2 p

Subiectul D

5 puncte

	Punctaj
Formula moleculară	$\text{C}_2\text{H}_6\text{O}$ 3 p
Formula de structură	$\text{CH}_3-\text{O}-\text{CH}_3$ 2 p

a. determinarea formulei moleculare a compusului (X): $C_{21}H_{25}N_2O_3Cl$ (2,5 p)

b. determinarea formulei moleculare a compusului (A): C_7H_7Cl (2 p)

scrierea ecuațiilor reacțiilor prin care compusul (A) se transformă în (B):

p-clorotoluen \rightarrow acid p-clorobenzoic \rightarrow clorură de p-clorobenzoil (2 ecuații x 1 p = 2 p)

c. scrierea formulelor structurale ale compuşilor (C), (E), (H), (F), (G), (I), (L) și (X):

Compusul	Formula de structură	Punctaj
C		1,5 p
E		1,5 p
H		1,5 p
F		1,5 p
G		1,5 p
I		1,5 p
L		1,5 p
X		1,5 p

d. scrierea formulei de structură a enantiomerului compusului (X) care are configurația R:

Formula de structură a enantiomerului X	Punctaj
sau formula de proiecție Fischer	1,5 p

SUBIECTUL al IV-lea

30 de puncte

Subiectul A. **9 puncte**

scrierea formulelor structurale ale substanțelor 1, 2, 4 și 5:

Substanța	1	2	4	5
Formula de structură				
Punctaj	3 p	2 p	2 p	2 p

Obs. La compușii 1 și 2, punctajul nu se modifică dacă se scriu formulele Fischer.

Subiectul B. **21 puncte**

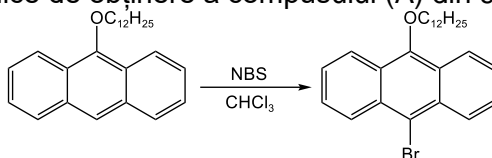
a. scrierea formulei structurale a compusului (X):

Substanța	Formula de structură	Punctaj
X	$\text{HC}\equiv\text{C}-\text{C}(\text{CH}_3)_2-\text{OH}$	2 p

b. notarea raportului

electroni π : electroni neparticipanți din molecula compusului (Z) = 138 : 24 = 23 : 4 (2 p)

c. scrierea ecuației reacției chimice de obținere a compusului (A) din 9-dodeciloxtetracen (2 p)

d. denumirea compusului (A): 9-bromo-10-dodeciloxtetracen (2 p)

e. scrierea formulelor structurale ale compușilor (D), (E), (F), (G), (H):

Substanța	D	E	F	G	H
Formula de structură					
Punctaj	2,5 p	2,5 p	2,5 p	2,5 p	3 p

Barem elaborat de:

prof. Gheorghe Costel, Colegiul Național "Vlaicu Vodă", Curtea de Argeș

prof. Guceanu Constantin, Colegiul Național "Mihai Eminescu", Botoșani

prof. Boteanu Carmen, Colegiul Național "Sfântul Sava", București

prof. Trifan Iuliana, Colegiul Național "Vasile Alecsandri", Galați